

GIẢI PHÁP TRIỂN KHAI LOẠI TRỪ BỆNH SỐT RÉT TỈNH LAI CHÂU

Hiện nay, tỉnh Lai Châu đang cùng với các tỉnh khác trong toàn quốc thực hiện giai đoạn loại trừ bệnh sốt rét, vì vậy cần lưu ý đến việc phát hiện những ổ bệnh sốt rét để có biện pháp xử lý một cách kịp thời, phù hợp; chủ động ngăn chặn ổ bệnh phát triển thành dịch gây hậu quả nghiêm trọng và tạo điều kiện thuận lợi cho bệnh sốt rét quay trở lại.

Xác định ổ bệnh sốt rét

Theo các nhà khoa học, ổ bệnh sốt rét được hình thành khi ở khu vực thuộc phạm vi thôn, bản, tổ dân cư... có ít nhất 1 trường hợp sốt rét xác định, có yếu tố lây truyền sốt rét tại chỗ với sự có mặt của muỗi Anopheles truyền bệnh chính. Trường hợp bệnh sốt rét xác định là trường hợp có ký sinh trùng sốt rét trong máu được xác định bằng xét nghiệm lam máu nhuộm giemsa soi kính hiển vi hoặc xét nghiệm chẩn đoán nhanh phát hiện kháng nguyên hay kỹ thuật xét nghiệm sinh học phân tử PCR (polymerase chain reaction). Thực tế có các ổ bệnh sốt rét khác nhau. Ổ bệnh sốt rét đã được xử lý là ổ bệnh sốt rét đã được xử lý hoàn toàn bằng các biện pháp quy định và không phát hiện trường hợp mắc mới trong vòng 2 năm kể từ ngày khởi phát của trường hợp mắc bệnh cuối cùng. Ổ bệnh sốt rét tiềm tàng là ổ bệnh sốt rét ghi nhận chỉ có trường hợp bệnh sốt rét ngoại lai hoặc bệnh sốt rét thứ truyền hay bệnh sốt rét tái phát xa.

Bệnh sốt rét ngoại lai là trường hợp sốt rét xác định, lây nhiễm từ nơi khác về xã,

Cán bộ Trung tâm Y tế Mường Tè soi lam máu tìm ký sinh trùng sốt rét cho bệnh nhân

phường, thị trấn. Bệnh sốt rét thứ truyền là trường hợp sốt rét xác định, lây nhiễm tại chỗ từ trường hợp sốt rét ngoại lai. Bệnh sốt rét tái phát xa là trường hợp sốt rét xác định có tiền sử nhiễm lý sinh trùng sốt rét chủng loại Plasmodium vivax hoặc Plasmodium ovale trong vòng 3 năm, không có tiền sử dịch tễ liên quan với sự lây truyền ký sinh trùng sốt rét từ bên ngoài.

Giám sát ổ bệnh sốt rét

Lưu ý trong giai đoạn loại trừ bệnh sốt rét, việc giám sát ổ bệnh sốt rét khá quan trọng và rất cần thiết để phát hiện nguy cơ dịch nhằm có biện pháp chủ động ngăn chặn bệnh lây lan bùng phát. Dựa vào kết quả điều tra trường hợp bệnh sốt rét đã thực hiện, khi phát hiện hoặc nghi ngờ có lây truyền bệnh tại chỗ hoặc thì phải tổ chức điều tra ổ bệnh sốt rét. Việc điều tra ổ bệnh sốt rét được tiến hành khoảng 20 - 30 hộ gia đình ở xung quanh hộ gia đình có trường hợp bệnh sốt rét được phát hiện, tùy theo địa bàn cụ thể đội điều tra sẽ quyết định phạm vi điều tra cho phù hợp. Cần phỏng vấn chủ hộ gia đình có trường hợp bệnh sốt rét và các chủ hộ gia đình ở xung quanh để tìm hiểu về kiến thức, thái độ, hành vi thực hành phòng chống sốt rét và các yếu tố nguy cơ có liên quan đến mắc sốt rét. Phải lấy lam máu xét nghiệm bằng kính hiển vi tìm ký sinh trùng sốt rét cho tất cả các thành viên trong hộ gia đình có trường hợp bệnh sốt rét và các thành viên của các hộ gia đình ở lân cận, có thể sử dụng xét nghiệm chẩn đoán nhanh để chẩn đoán nhanh sốt rét cho những người có sốt tại thời điểm điều tra. Cũng cần điều tra côn trùng để xác định thành phần loài, mật độ muỗi truyền bệnh sốt rét, các ổ bọ gậy muỗi. Sau khi có kết quả điều tra ổ bệnh, phải tiến hành phân loại ổ bệnh để chỉ định biện pháp can thiệp; đồng thời cập nhật, bổ sung cơ sở dữ liệu dựa trên hệ thống thông tin địa lý về trường hợp bệnh sốt rét và về muỗi truyền bệnh sốt rét, lập cơ sở dữ liệu về ổ bệnh, phân loại ổ bệnh tại địa phương.

Trong tháng 9, 10 năm 2019 nhờ có sự chủ động trong việc giám sát ổ bệnh mà Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh đã phát

BỆNH LỊ TRỰC TRÙNG

Bệnh lỵ trực trùng là bệnh nhiễm khuẩn đường ruột cấp tính do vi khuẩn Shigella thuộc họ vi khuẩn đường ruột Enterobacteriaceae, với biểu hiện lâm sàng đa dạng (25% có hội chứng lỵ rõ, 25% nhiễm khuẩn không triệu chứng. Đa số trường hợp chỉ có tiêu chảy nhẹ. Một số ít có diễn tiến mạn tính).

Khả năng tồn tại trong môi trường bên ngoài: Vi khuẩn nhạy cảm với sự khô ráo, nhưng sống được nhiều tháng ở nhiệt độ thích hợp trong thức ăn và nước.

1. Triệu chứng

Thời kỳ toàn phát, bao gồm 2 hội chứng chính:

- Hội chứng lỵ: Phân nhày máu, nhiều lần, lượng phân càng về sau càng ít dần. Trường hợp nặng có thể đến 20 - 40 lần đi đại tiện/ngày. Bệnh nhân mót rặn nhiều, ngày càng tăng, đau thốn vùng trực tràng. Đau bụng quặn từng cơn dọc khung đại tràng trước khi đại tiện. Khám bụng thường thấy đau thốn rõ ở nửa dưới bụng bên trái, vùng đại tràng hoặc đau toàn bộ khung đại tràng.

- Hội chứng nhiễm khuẩn: sốt cao 39-

40°C, kèm ớn lạnh, đau nhức cơ toàn thân, mệt mỏi, biếng ăn, buồn nôn hoặc nôn. Ở trẻ nhỏ, có thể có co giật do sốt cao, hoặc do nhiễm độc thần kinh. Sốt có thể tiếp tục cao, nhưng thường sốt giảm sau vài ngày. Thể trạng suy sụp nhanh chóng, mệt mỏi, hốc hác, môi khô, lưỡi vàng nâu.

2. Diễn tiến và các hình thái lâm sàng

- Thường sau một đến hai tuần không điều trị, bệnh cũng cải thiện tự nhiên. Tuy nhiên, bệnh cảnh lâm sàng có thể rất khác biệt:

Thể nặng và cấp (Thường là do nhiễm S.dysenteriae): Bệnh nhân sốt cao, lạnh, run, đi ngoài ra máu ồ ạt, rối loạn nước điện giải, suy tuần hoàn, tử vong.

Thể nhẹ (thường do nhiễm S. sonnei): Bệnh nhân tiêu chảy nhẹ hoặc không triệu chứng rõ ràng, chỉ có đau bụng âm ỉ, đi ngoài phân lỏng thoáng qua sau đó tự giới hạn.

Thể mãn tính: Bệnh nhân đi ngoài nhày máu kéo dài làm mất nhiều đạm, rối loạn nước điện giải kéo dài, suy kiệt.

Đối với trẻ em từ 1 đến 4 tuổi thường bệnh cấp tính với sốt rất cao, kèm co giật, biểu hiện thần kinh: li bì, lơ mơ, đau đầu, cổ cứng. Một số trường hợp có thể tử vong do hội chứng tán huyết, urê huyết cao hoặc sốc

hiện được 8 ổ bệnh và 49 ca bệnh tại 4 xã (Pa Ủ, Mường Tè xã, Pa vệ Sủ, Nậm Khao), huyện Mường Tè.

Xử lý ổ bệnh sốt rét

Việc xử lý ổ bệnh sốt rét cần được thực hiện sớm sau khi điều tra xác định. Phải khoanh vùng ổ bệnh, xác định và lập danh sách các trường hợp bệnh sốt rét xác định và các trường hợp mắc sốt rét khác để điều trị theo đúng hướng dẫn quy định. Đồng thời triển khai các biện pháp kiểm soát muỗi truyền bệnh bằng cách phun tồn lưu hóa chất diệt muỗi cho các hộ gia đình trong phạm vi bán kính khoảng 300 mét ở xung quanh gia đình có trường hợp bệnh sốt rét, tẩm màn ngủ bằng hóa chất diệt muỗi hoặc cung cấp màn ngủ tẩm hóa chất diệt muỗi tồn lưu lâu cho các hộ gia đình này; phối hợp thêm biện pháp diệt bọ gậy và lăng quăng muỗi truyền bệnh.

Điều cần quan tâm

Trong giai đoạn loại trừ bệnh sốt rét, điều cơ bản nhất cần phải quan tâm là phát hiện cho được ổ bệnh sốt rét, vì chỉ cần có ít nhất 1 trường hợp bệnh sốt rét xác định là trường hợp có ký sinh trùng sốt rét ở trong máu khi xét nghiệm, có yếu tố lây truyền tại chỗ với sự có mặt của muỗi Anopheles truyền bệnh chính như Anopheles dirus, Anopheles minimus, Anopheles epiroticus ở phạm vi thôn, bản, tổ dân cư... là ổ bệnh đã được hình thành. Khi xác định cụ thể ổ bệnh sốt rét, phải xử lý ngay bằng các biện pháp quy định, không được chậm trễ vì nguy cơ dịch có thể bùng phát. Nên lưu ý rằng sau giai đoạn loại trừ bệnh sốt rét, sẽ tiếp tục thực hiện giai đoạn ngăn ngừa bệnh sốt rét quay trở lại sau loại trừ; vì vậy phải duy trì các hoạt động cần thiết, thường xuyên tại cơ sở, không được buông lỏng.

BSCKI. VŨ MẠNH HÙNG

Y TẾ LAI CHÂU

nội độc tố.

3. Đặc điểm dịch tễ học

Phân bố theo thời gian: Thường xảy ra vào mùa nắng do thiếu nước uống và nước sinh hoạt. Tần suất bệnh cũng thường gia tăng sau lũ lụt do nước ngập làm phân chứa Shigella dễ nhiễm vào nguồn nước.

Phân bố theo địa dư: Bệnh xảy ra khắp nơi, nhất là nơi có điều kiện sống thấp, vệ sinh cá nhân và cộng đồng kém hiệu quả.

Phân bố theo lứa tuổi: Đa số là trẻ em dưới 5 tuổi.

4. Nguồn truyền nhiễm

Ổ chứa: Người là ký chủ quan trọng nhất.

Thời gian ủ bệnh: Thường kéo dài 12-72 giờ (Trung bình 1-5 ngày).

Thời kỳ lây truyền: Trong suốt giai đoạn nhiễm khuẩn cấp tính (người bệnh có thể thải 10^3 - 10^9 vi khuẩn/1gam phân) và kéo dài đến khoảng 4 tuần sau khi khỏi bệnh. Người lành mang khuẩn có thể là nguồn lây. Tuy nhiên, hiếm khi trạng thái mang khuẩn kéo dài hàng tháng. Điều trị kháng sinh thích hợp có thể giảm thời gian mang khuẩn còn vài ngày.

5. Phương thức lây truyền

Chủ yếu qua đường phân - miệng, gián tiếp hay trực tiếp. Sự lây nhiễm có thể xảy ra sau khi nuốt 10 - 100 vi khuẩn. Bệnh dễ lan truyền qua tiếp xúc trực tiếp giữa trẻ trong cùng nhóm trẻ, cùng gia đình hay qua trung gian như đồ chơi, tay nắm cửa nhà vệ sinh, van vòi nước. Tuy nhiên, trong vụ dịch, lây gián tiếp qua ruồi nhặng, thức ăn, nước uống thường là đường lây chính.

Bệnh còn lây qua tình dục đồng giới.

Điều kiện bùng phát dịch: Bệnh có thể gây dịch ở những nơi sống chật chội nhưng ý thức vệ sinh cá nhân kém, thiếu nước sạch, vệ sinh môi trường kém.

6. Tính cảm nhiễm và miễn dịch

Trẻ 1-5 tuổi dễ mắc bệnh do chưa có ý thức vệ sinh và chưa đủ miễn dịch. Trẻ dưới 6 tháng tuổi bú sữa mẹ ít mắc bệnh do sữa mẹ có kháng thể đặc hiệu. Ở người lớn, bệnh xảy ra ở nữ nhiều hơn nam do tiếp xúc gần gũi với trẻ bệnh. Sự lây nhiễm trong gia đình xảy ra sau khi có trẻ nhỏ bị mắc bệnh.

Bệnh hay bộc phát trong các tập thể nhà dưỡng lão, bệnh viện tâm thần, các trung tâm nuôi trẻ chậm phát triển, nhà trẻ,

trường học, trại tân binh, ký túc xá, nhà giam...

Miễn dịch dịch thể sau nhiễm Shigella (IgA) có tính chất đặc hiệu với từng týp huyết thanh và tồn tại trong máu 1-2 tuần. Đáp ứng miễn dịch tế bào trong và sau khi nhiễm Shigella chưa được nghiên cứu.

7. Các biện pháp phòng, chống dịch

- Biện pháp dự phòng:

Giáo dục cộng đồng về tầm quan trọng của rửa tay.

Vệ sinh phòng bệnh: Xây hố xí hợp vệ sinh. Bảo vệ, lọc, clo hóa nguồn nước sinh hoạt. Trên thực địa, có thể dùng viên chloramin T để khử trùng nước hoặc khuyến cáo uống nước chín. Diệt ruồi, xử lý rác. Kiểm tra an toàn vệ sinh thực phẩm, đặc biệt là rau sống. Khuyến khích nuôi con bằng sữa mẹ. Cần đun sôi sữa và nước trước khi cho trẻ uống. Cấm những người mang khuẩn hành nghề chế biến thực phẩm hoặc chăm sóc bệnh nhân cho đến khi cấy phân 3 lần liên tiếp đều âm tính (mỗi lần cách nhau 1 tháng) và ít nhất 48 giờ sau khi điều trị kháng sinh. Cần nhắc nhở về việc rửa tay.

- Biện pháp chống dịch:

Tổ chức: Báo cáo theo quy định.

Chuyên môn:

Xử lý bệnh nhân: Bệnh nhân ở giai đoạn cấp tính phải được nhập viện và được giám sát cho đến khi 3 lần cấy phân liên tiếp đều âm tính (mỗi lần cách nhau ít nhất 24 giờ), ít nhất 48 giờ sau khi ngừng điều trị kháng sinh. Cần nhắc nhở về việc rửa tay.

Quản lý người lành mang trùng, người tiếp xúc: Việc tìm kiếm người mang trùng trong số người tiếp xúc không có giá trị nhiều trong vụ dịch. Chỉ nên cấy phân những người tiếp xúc hành nghề chế biến thực phẩm hoặc chăm sóc bệnh nhân. Nếu dương tính thì xử lý như đề cập ở phần trên.

Dự phòng cho đối tượng nguy cơ cao: Không khuyến cáo dùng kháng sinh dự phòng vì sẽ dẫn đến nguy cơ chọn lọc chủng kháng thuốc. Vắc xin lỵ đang trong giai đoạn nghiên cứu. Hiện nay chưa có vắc xin lỵ có tác dụng gây miễn dịch tốt.

Xử lý môi trường: Quần áo, chăn, màn của bệnh nhân. Khử khuẩn phân trước khi thải ra ngoài môi trường.

ĐỖ OANH

(Theo nguồn Cục Y tế dự phòng, Bộ Y tế)

GIẢM MẤT CÂN BẰNG GIỚI TÍNH KHI SINH NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DÂN SỐ

Những năm qua, công tác DS-KHHGD của tỉnh có nhiều chuyển biến tích cực nhưng vẫn đang phải đối mặt với các nguy cơ, thách thức đó là: Tỷ lệ các cặp vợ chồng sinh con thứ 3 trở lên còn cao, mức sinh chưa ổn định, đặc biệt là mất cân bằng giới tính (MCBGT) khi sinh đang ở mức cao. Trong 10 năm trở lại đây tỷ số giới tính khi sinh của tỉnh có chiều hướng gia tăng, năm 2009 là 105 trẻ em nam/100 trẻ em nữ; 10 tháng đầu năm 2019 là 109 bé trai/100 bé gái, trung bình mỗi năm tăng 0,4 điểm %. Vì vậy, nếu không có biện pháp can thiệp kịp thời sẽ dẫn đến nhiều hệ lụy xã hội, nhất là tình trạng thừa nam, thiếu nữ.

Theo Chi cục DS-KHHGD tỉnh cho biết, tỷ lệ mất cân bằng giới tính tập trung ở thành phố và các khu thị trấn thuộc trung tâm huyện, thành phố. Theo quan sát của nhóm phóng viên tại một số lớp học ở Trường Mầm non Hoa Sen (thành phố Lai Châu). Tại các lớp mẫu giáo lớn, tổng số có 103 cháu, nam 53 cháu, nữ 50 cháu. Cô Nguyễn Thị Toàn - Hiệu trưởng trường mầm non Hoa Sen cho biết: “Nếu so sánh từ những năm học trước thì tỷ lệ mất cân bằng giới tính tại các lớp chưa chênh lệch nhiều. Tuy nhiên, trong vài năm trở lại đây thì tỷ lệ học sinh nam nhiều hơn hẳn so với nữ. Nếu tình trạng này tiếp tục diễn ra trong những năm tới, không chỉ dẫn đến thiếu hài hòa trong công tác bố trí, giảng dạy của nhà trường mà còn ảnh hưởng lớn đến tương lai của các cháu sau này”.

Nguyên nhân chủ yếu của MCBGT khi sinh chủ yếu là do tư tưởng “trọng nam khinh nữ” để lại đã tạo ra những áp lực lớn về việc phải sinh được con trai, điều này không chỉ tồn tại ở người dân có trình độ hiểu biết thấp mà hiện nay nó còn tồn tại ở một bộ phận Nhân dân có trình độ nhận thức cao và điều kiện kinh tế khá giả. Đối với các gia đình có điều kiện kinh tế, họ chọn phương pháp can thiệp bằng y học hiện đại để lựa chọn giới tính lúc có thai...

Một số tài liệu nghiên cứu đã chứng

Nếu để tình trạng mất cân bằng giới tính xảy ra sẽ kéo theo nhiều hệ lụy

minh, mất cân bằng giới tính khi sinh sẽ dẫn đến những hậu quả nghiêm trọng. Trong vòng 20 năm tới, số lượng nam giới so với nữ giới trưởng thành sẽ dư thừa rất lớn, nghĩa là có nhiều nam giới sẽ khó lấy vợ hoặc gặp khó khăn trong việc tìm vợ. Điều này gây ra những tác động xấu đối với gia đình, xã hội, đặc biệt là đối với phụ nữ phải kết hôn sớm hơn, tỷ lệ ly hôn, tái hôn của phụ nữ sẽ tăng cao, tình trạng bạo hành giới, mua dâm, buôn bán phụ nữ và trẻ em gái sẽ gia tăng, tình trạng dư thừa nam giới sẽ phá vỡ cấu trúc gia đình, một bộ phận nam giới sẽ phải kết hôn muộn và nhiều người trong số họ không có khả năng kết hôn. Khi nam giới khó tìm được vợ cũng có thể gây ra những bất ổn về trật tự an toàn ở cộng đồng và các loại tội phạm xã hội khác ...

Ông Đặng Văn Hùng, Trưởng phòng truyền thông - Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh cho biết: “Trong thời gian tới giải pháp đề ra trước mắt và lâu dài vẫn là việc tuyên truyền nâng cao nhận thức về bình đẳng giới, đối tượng chúng tôi hướng đến trước tiên phải là đội ngũ cán bộ, đảng viên, người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, các tổ chức đoàn thể địa phương, đội ngũ này sẽ gương mẫu thực hiện và vận động gia đình, họ hàng, người thân làm theo; đặc biệt nên tránh tuyên truyền những bí quyết sinh con theo ý

TAM ĐƯỜNG ĐẨY MẠNH CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS

Với mục tiêu giảm tỷ lệ nhiễm mới HIV ở mức thấp nhất, những năm qua, huyện Tam Đường đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục; triển khai hiệu quả các kế hoạch chăm sóc, điều trị, giảm thiểu lây nhiễm HIV/AIDS đến các xã, thị trấn trên địa bàn.

Theo thống kê, tính đến 30/9/2019, lũy tích nhiễm HIV là 598 người, chuyển sang AIDS 465 người, số tử vong 314 người, số người nhiễm HIV/AIDS còn sống được quản lý là 235 người (9 tháng đầu năm 2019, trên địa bàn huyện phát hiện 9 ca nhiễm HIV mới, giảm 8 ca so với cùng kỳ năm 2018). Hàng năm, Trung tâm Y tế huyện đã xét nghiệm cho phụ nữ mang thai đạt trên 90%; điều trị ARV cho 135 bệnh nhân, đạt 85%. Từ số liệu trên cho thấy, công tác phòng, chống

HIV/AIDS trên địa bàn huyện đã có nhiều chuyển biến tích cực, nhận thức của người dân về vấn đề này được nâng lên; tỷ lệ nhiễm HIV/AIDS trong cộng đồng bước đầu được khống chế; chất lượng chăm sóc và điều trị ARV ngày một nâng lên.

Theo BSCKI. Nguyễn Thị Hương - Giám đốc Trung tâm Y tế Tam Đường, để đạt được kết quả trên, hàng năm Trung tâm phối hợp chặt chẽ với các cơ quan thông tin đại chúng tăng cường tuyên truyền về các hoạt động, dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS, tạo điều kiện cho người nhiễm tại cộng đồng được tiếp cận với dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS đang triển khai tại địa phương. Đồng thời, nâng cao kiến thức về phòng, chống lây nhiễm HIV/AIDS, lợi ích của xét nghiệm phát hiện lây nhiễm và điều trị bằng thuốc ARV, Methadone. Qua đó, giúp người dân giảm phân biệt, kỳ thị đối với những người nhiễm HIV, động viên, giúp đỡ họ phát triển kinh tế gia đình, hòa nhập cộng đồng.

Bên cạnh đó, Trung tâm còn tăng cường tư vấn, xét nghiệm, nâng cao chất lượng các dịch vụ chăm sóc, điều trị cho các trường hợp nhiễm HIV... phấn đấu giảm thấp nhất các trường hợp nhiễm mới trên địa bàn. Phối hợp với trạm y tế các xã, thị trấn triển khai tốt chương trình phát bơm kim tiêm, khuyến khích sử dụng bao cao su và phát bao cao su cho các đối tượng có nguy cơ cao. Qua đó, các cơ sở y tế trên

Thư ký chương trình phòng, chống HIV huyện Tam Đường tuyên truyền phòng, chống HIV cho người dân

muốn. Tập trung thúc đẩy hơn nữa vai trò của phụ nữ và trẻ em gái trong xã hội, nâng cao địa vị và nhận thức về quyền của họ. Điều quan trọng nữa là phải củng cố hệ thống thu thập dữ liệu để đảm bảo độ chính xác trong việc thu thập và báo cáo tỷ số giới tính khi sinh từ bản, tổ dân phố trở lên để có những giải pháp can thiệp kịp thời...".

Những vấn đề của dân số hôm nay sẽ để lại những hậu quả nặng nề trong

tương lai và tác động tới tất cả các thành tố của sự phát triển bền vững của xã hội. Mong rằng, mỗi cá nhân, gia đình và cộng đồng hãy ý thức sâu sắc việc "Không phân biệt giới, không lựa chọn giới tính thai nhi" hãy bắt tay vào thực hiện ngay khi chưa muộn, vì tương lai giống nòi và nhằm tiến tới một xã hội văn minh phát triển bền vững trong tương lai./.

Bài, ảnh: **NGỌC CHÂM**

địa bàn đã cấp, phát 21.615 bơm kim tiêm; cấp, phát 5.470 bao cao su cho nam giới.

Chị N.H.T ở xã Hồ Thầu chia sẻ: “Tôi không biết mình bị nhiễm HIV. Khi mang thai tôi đến khám tại cơ sở y tế, được cán bộ tư vấn, xét nghiệm dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con và phát hiện mình bị nhiễm HIV. Lúc đó tôi bị suy sụp tinh thần nhưng được cán bộ y tế động viên, tôi được uống thuốc điều trị dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con đến nay, thai nhi phát triển khỏe mạnh, tôi mong chờ ngày sinh em bé từng ngày, hy vọng cháu bé không bị lây nhiễm HIV từ mẹ”.

Tuy nhiên, hiện nay công tác phòng, chống HIV/AIDS của huyện còn gặp không ít khó khăn như: Đội ngũ chuyên trách tuyến xã còn kiêm nhiệm nhiều chương trình do vậy ảnh hưởng tới việc triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS; công tác tuyên truyền về Luật phòng, chống HIV/AIDS cho người dân chưa được sâu rộng; công tác tuyên truyền, thu dung bệnh nhân điều trị ARV còn nhiều khó khăn do đa phần người nhiễm không thừa nhận mình nhiễm HIV/AIDS; một số người nhiễm HIV/AIDS trên địa bàn huyện không có công ăn việc làm ổn định, thường xuyên đi làm ăn xa, không có mặt trên địa bàn do vậy việc tuyên truyền, vận động người nhiễm HIV/AIDS tham gia điều trị còn gặp nhiều

khó khăn; kinh phí chương trình cắt giảm ảnh hưởng không nhỏ tới việc triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS trên địa bàn huyện.

Để nâng cao hiệu quả phòng, chống lây nhiễm và giảm kỳ thị người nhiễm HIV/AIDS trên địa bàn. Thời gian tới, Trung tâm Y tế Tam Đường tiếp tục tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương trong việc triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS, đặc biệt là công tác tuyên truyền, vận động người nhiễm HIV tham gia điều trị ARV; cử cán bộ tham gia tập huấn nâng cao trình độ chuyên môn trong công tác chăm sóc, điều trị cho người nhiễm HIV/AIDS; tiếp tục phối hợp với các cơ quan, ban, ngành của huyện, UBND xã, thị trấn tăng cường các hoạt động tuyên truyền nâng cao nhận thức cho người dân, tránh tình trạng phân biệt, kỳ thị đối với người nhiễm HIV/AIDS; tăng cường các hoạt động tư vấn xét nghiệm tự nguyện, dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con, chăm sóc và điều trị ARV... góp phần thực hiện thành công Chiến lược Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030, khống chế tỷ lệ nhiễm trong cộng đồng, giảm tới đa các ảnh hưởng của HIV/AIDS tới sự phát triển kinh tế, xã hội của huyện.

Bài, ảnh: HỒNG THƠM

HỘI THI KIỂM TRA TAY NGHỀ, CHUYÊN MÔN CHO ĐỐI TƯỢNG BÁC SỸ DƯỚI 5 NĂM CÔNG TÁC TẠI BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH NĂM 2019

Từ ngày 31/10 - 1/11, Bệnh viện Đa khoa tỉnh tổ chức Hội thi Kiểm tra tay nghề, chuyên môn cho đối tượng bác sỹ dưới 5 năm công tác tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh năm 2019. Tham gia Hội thi có 18 bác sỹ đang công tác tại các khoa: Khám bệnh, nhi, sản, chẩn đoán hình ảnh, ngoại tổng hợp, truyền nhiễm. Các thí sinh dự thi lý thuyết và thực hành.

Trong đó, phần lý thuyết làm bài thi trắc nghiệm với các nội dung liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật: Thông tư, Nghị định, hướng dẫn về quy định đăng ký khám, chữa bệnh bảo hiểm y tế; quy định

chuyển tuyến khám, chữa bệnh giữa các cơ sở y tế, bệnh viện; giá dịch vụ khám, chữa bệnh... và kiến thức chuyên môn của từng khoa. Phần thi thực hành, các thí sinh thực hiện kỹ thuật khám lâm sàng trên người bệnh; làm hồ sơ bệnh án, kê đơn thuốc và thi vấn đáp ngay tại các khoa.

Kết thúc Hội thi, Ban Tổ chức trao giải Nhất cho bác sỹ Nguyễn Thị Xiêm (Khoa Y học cổ truyền), bác sỹ Vũ Thị Ngọc Oanh (Phòng KHTH) đạt giải Nhì, giải Ba thuộc về bác sỹ Hoàng Thị Thanh Tinh (Khoa Y học cổ truyền)./.

SON - HẰNG

Y TẾ LAI CHÂU

Xác định được tầm quan trọng của việc chăm sóc, bảo vệ sức khỏe của mỗi người dân có vai trò rất lớn trong việc đảm bảo an sinh xã hội, thời gian qua, TTYT huyện Phong Thổ đã luôn nỗ lực thực hiện tốt các Chương trình mục tiêu y tế quốc gia, công tác phòng, chống dịch bệnh, chăm sóc sức khỏe ban đầu cho Nhân dân.

Trung tâm Y tế Phong Thổ chủ động triển khai công tác phòng, chống dịch, duy trì công tác giám sát dịch tễ thường xuyên, tăng cường giám sát chặt chẽ tại cửa khẩu, vùng biên giới nhằm

Cán bộ TTYT Phong Thổ khám bệnh cho bệnh nhân

TRUNG TÂM Y TẾ PHONG THỔ: NỖ LỰC VÌ SỨC KHỎE NHÂN DÂN

phát hiện các trường hợp dịch bệnh xâm nhập, giảm thiểu việc lây truyền các dịch bệnh nguy hiểm; phối hợp chặt chẽ với các ban, ngành, đoàn thể, huy động các nguồn lực để bảo vệ và chăm sóc sức khỏe Nhân dân, không để xảy ra các dịch lớn, dịch nguy hiểm như: Cúm A ở người, Tay, chân, miệng, Bệnh dại, Sốt phát ban nghi sởi, Bệnh liên cầu lợn ở người; các bệnh nhiễm khuẩn thường gây dịch, những căn bệnh trẻ em thường mắc được khống chế và đẩy lùi. Trung tâm đã thành lập đội cơ động phòng, chống dịch với đầy đủ hoá chất, cơ sở thuốc, phương tiện... sẵn sàng triển khai nhiệm vụ kịp thời. Đặc biệt, nhanh chóng trong công tác thông tin báo dịch từ bản đến xã, huyện. Do đó, công tác phòng, chống dịch bệnh trên địa bàn huyện đã được triển khai tốt, không có dịch lớn xảy ra.

Chương trình tiêm chủng mở rộng được duy trì thường xuyên tại 18/18 xã, thị trấn, có 68% trẻ em < 1 tuổi được tiêm chủng đầy đủ 8 loại vắc xin; 83% PNCT tiêm phòng 2 mũi uốn ván trở lên (UV2+); 82% trẻ em 18 tháng tuổi được tiêm vắc xin Sởi - Rubella. Chương trình phòng chống bệnh Phong - da liễu: 10 tháng đầu năm 2019 số lượt người khám phát hiện bệnh da là 12.029 lượt đạt 80% kế hoạch, điều trị 3.843 lượt người mắc bệnh da. Phát hiện 03 bệnh nhân phong mới, hiện tại quản lý 9 bệnh nhân. Duy trì triển khai chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần cộng đồng tại 100%

xã, thị trấn, thực hiện cấp phát thuốc tại các trạm y tế xã bằng nguồn bảo hiểm y tế. Trong tháng 10/2019, phát hiện 8 bệnh nhân mới, giảm 53% so với cùng kỳ năm 2018, nâng số bệnh nhân tâm thần đang được quản lý và điều trị lên 133 bệnh nhân. Tăng cường khám điều tra phát hiện bệnh nhân lao mới, giám sát bệnh nhân đang điều trị. Số bệnh nhân nghi lao đến khám 322 lượt người, đạt 71,56% kế hoạch, trong đó phát hiện 8 bệnh nhân lao mới.

Về hoạt động cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em trên địa bàn huyện: Tỷ lệ suy dinh dưỡng thể cân nặng/tuổi của trẻ dưới 5 tuổi: 1934/8724 trẻ đạt 22,2% giảm 0,8 % so với năm 2018. Tỷ lệ suy dinh dưỡng thể thấp còi trẻ dưới 5 tuổi: 2470/8724 đạt 28,3% giảm 0,4% so với năm 2018.

Đối với các bệnh không lây nhiễm: Tăng huyết áp, Đái tháo đường, hoạt động phòng, chống rối loạn do thiếu hụt lốt đã được chú trọng quản lý, giám sát chặt chẽ; tích cực triển khai công tác y tế học đường, công tác kiểm dịch y tế biên giới, phòng chống bệnh nghề nghiệp, tai nạn thương tích, mù lòa; công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân phòng, chống bệnh dịch...

BSCII. Đặng Duy Cung, Phó Giám đốc TTYT huyện Phong Thổ cho biết: “Với phương châm phòng bệnh hơn chữa bệnh, thời gian qua, TTYT huyện đã thực hiện tốt công tác phòng chống dịch bệnh, không để dịch bệnh lớn xảy ra trên địa bàn. Cụ thể,

TRUNG TÂM Y TẾ SÌN HỒ

HƯỚNG ĐẾN SỰ HÀI LÒNG CỦA NGƯỜI BỆNH

Thực hiện các chủ trương của Ngành, thời gian qua, các cơ sở Y tế trong tỉnh đã từng bước thay đổi nhận thức, phong cách, thái độ phục vụ. Cán bộ y tế đã tập trung rèn luyện kỹ năng giao tiếp, ứng xử. Các cơ sở Y tế tạo điều kiện tốt nhất để giúp người dân tiếp cận các dịch vụ y tế có chất lượng tạo hình ảnh đẹp của người cán bộ y tế.

Đến Trung tâm Y tế huyện Sìn Hồ vào những ngày cuối năm, chúng tôi nhận thấy sự đổi thay rõ nét. Khuôn viên của Trung tâm được cải tạo lại khang trang, sạch đẹp; các khoa, phòng được sửa sang, bố trí gọn gàng và hệ thống vệ sinh được đảm bảo. Người bệnh đến khám, điều trị đều rất hài lòng, bởi môi trường bệnh viện sạch sẽ, thông thoáng hơn trước rất nhiều. Với phương châm “Tất cả hướng tới sự hài lòng của người bệnh”, Trung tâm Y tế huyện Sìn Hồ thường xuyên giáo dục chính trị, tư tưởng, nâng cao nghiệp vụ, y đức cho cán bộ, y, bác sĩ; lắp đặt hệ thống đường dây nóng và hòm thư góp ý để kịp thời giải quyết những phản ánh của người dân. Từ năm 2016, Trung tâm Y tế huyện Sìn Hồ đã đưa

phần mềm công nghệ thông tin vào ứng dụng (Hiss 2016 và VNPTHiss 2018) đồng hành với phần mềm giám định BHYT trong khám, chữa bệnh (KCB) đã mang lại hiệu quả cao như: Giảm thủ tục hành chính, đỡ tốn kém thời gian cho người bệnh, việc đăng ký KCB cho người nghèo có thẻ BHYT thuận lợi, quy trình thủ tục KCB được rút ngắn, thủ tục thanh quyết toán và việc nâng cao chất lượng KCB được cải thiện, việc thông tuyến KCB giúp cho người nghèo có thẻ BHYT đỡ tốn kém thời gian, tiền bạc và sức khỏe. Đồng thời thuận lợi cho việc thống kê số liệu chính xác, thuận tiện cho việc kiểm tra, đối chiếu thanh quyết toán giữa cơ quan BHXH và cơ sở y tế. Bên cạnh đó, Trung tâm Y tế huyện đã xây dựng các quy trình KCB theo từng chuyên khoa, phù hợp với thực tế nhiệm vụ giúp cải tiến nâng cao chất lượng chăm sóc người bệnh, tinh thần thái độ phục vụ người bệnh của đội ngũ cán bộ viên chức được quan tâm với phương châm hướng tới sự hài lòng của người bệnh và tạo niềm tin của người bệnh đối với cơ sở y tế.

Trung tâm Y tế huyện Sìn Hồ được giao chỉ tiêu 140 giường bệnh (vùng cao 80,

ngay từ đầu năm, trung tâm đã chủ động lập kế hoạch và triển khai công tác phòng, chống dịch, tăng cường công tác tuyên truyền giáo dục sức khỏe cho Nhân dân bằng nhiều hình thức, có quy chế hoạt động chặt chẽ từ trung tâm đến cơ sở, do đó đã phát hiện những ca bệnh có nguy cơ gây thành dịch. Đồng thời, trung tâm đã tăng cường khoanh vùng giám sát, xử lý ổ dịch theo đúng quy trình của Bộ Y tế, thường xuyên kiểm tra, giám sát dịch bệnh, chính vì vậy, đã hạn chế được dịch bệnh lây lan và không có trường hợp tử vong do dịch bệnh”.

Cùng với đó, Trung tâm luôn quan tâm nâng cao chất lượng KCB đảm bảo công tác cấp cứu, điều trị người bệnh, đáp ứng nhu cầu KCB của Nhân dân trong huyện, không để xảy ra sai sót trong KCB. 10

tháng năm 2019, Trung tâm đã khám bệnh cho 157.416 lượt người, đạt 91% kế hoạch, trong đó, điều trị nội trú cho 6.811/7200 đạt 94,6%, công suất sử dụng giường bệnh đạt 75,3%.

Thời gian tới, Trung tâm Y tế huyện Phong Thổ tiếp tục phát huy những thành tích đã đạt được, phấn đấu hoàn thành và hoàn thành vượt mức các chỉ tiêu kế hoạch được giao. Nâng cao chất lượng hoạt động khám chữa bệnh, tinh thần thái độ phục vụ, chất lượng khám chữa bệnh, thu hút bệnh nhân, quan tâm đến các đối tượng chính sách, người nghèo, người cao tuổi và các đối tượng có thẻ BHYT tại các trạm y tế xã, thị trấn và các đơn nguyên điều trị.

Bài, ảnh: MAI HOA

TỔ CÔNG TÁC XÃ HỘI TTYT THAN UYÊN

NƠI SẼ CHIA - KẾT NỐI YÊU THƯƠNG

Những năm gần đây, hoạt động công tác xã hội (CTXH) trong các cơ sở khám, chữa bệnh ngày càng được nhân rộng và phát triển nhằm hỗ trợ, chia sẻ, mang dịch vụ đến gần với người bệnh hơn, góp phần làm tăng sự hài lòng của người bệnh đối với cơ sở y tế. Các phòng, tổ, đội CTXH đã lần lượt được thành lập tại nhiều cơ sở y tế trong toàn tỉnh để thực hiện các nhiệm vụ: Hỗ trợ người bệnh, người nhà bệnh nhân về thủ tục, quy trình khám, chữa bệnh; kết nối nhân viên y tế với bệnh nhân và người nhà bệnh nhân; là nhịp

cầu kết nối người bệnh nghèo với các hoạt động thiện nguyện; triển khai các hoạt động quảng bá, truyền thông của các cơ sở y tế...

Tổ CTXH của Trung tâm Y tế huyện Than Uyên được thành lập và đi vào hoạt động từ ngày 6/5/2019, trực thuộc khoa Khám bệnh, tổ có 9 thành viên, chia làm 03 nhóm: Nhóm trợ giúp người bệnh; nhóm thông tin, truyền thông và phổ biến, giáo dục pháp luật; nhóm Quản lý hành chính và nguồn lực. Các thành viên trong tổ luôn phối hợp chặt chẽ với các khoa khám, điều trị hỗ trợ việc tiếp đón và hướng dẫn bệnh

vùng thấp 60) với 20 khoa, phòng (vùng cao 4 phòng và 13 khoa, Vùng thấp 1 phòng và 7 khoa). Chất lượng khám, chữa bệnh được nâng lên ở các tuyến thông qua đào tạo, đào tạo lại về chuyên môn, quy trình khám, chữa bệnh được cải tiến, rút ngắn thời gian chờ đợi của người bệnh. Nhờ vậy, chất lượng khám, chữa bệnh của Trung tâm Y tế huyện ngày càng được nâng lên. Tổng số lượt khám bệnh đến hết 9 tháng năm 2019 là 157.139/208.000 đạt 75,5% kế hoạch năm,

bệnh nhân ngoại trú kê đơn 73.481/110.000 đạt 66,8%, số bệnh nhân điều trị nội trú là 7.407/7.700 đạt 96,1% kế hoạch năm, công suất sử dụng giường bệnh đạt 115%, trung bình mỗi ngày khám cho 580 lượt người.

Với những kết quả đã đạt được, thời gian tới Trung tâm Y tế huyện Sìn Hồ tiếp tục đổi mới phong cách, thái độ phục vụ hướng tới sự hài lòng của người bệnh: Đổi mới tư duy "Hướng tới sự hài lòng của người bệnh", thực hiện nhiệm vụ được giao gắn kèm với

trách nhiệm của cán bộ y tế; tiếp tục xây dựng cơ sở y tế Xanh - Sạch - Đẹp - Thân thiện; trồng cây xanh, chậu hoa; tăng cường đào tạo chuyên môn các lớp định hướng cho cán bộ; tập huấn nâng cao nhận thức, thái độ phục vụ, trình độ chuyên môn cho cán bộ tuyến xã; củng cố hoạt động Y tế cơ sở... Tạo điều kiện thuận lợi để giúp người dân tiếp cận các dịch vụ chăm sóc sức khỏe, xây dựng hình ảnh đẹp của người cán bộ y tế./.

Cán bộ Trung tâm Y tế Sìn Hồ điều trị cho bệnh nhân

Bài, ảnh: THÁI SƠN

nhân khi đến khám bệnh; tư vấn các chính sách, dịch vụ kỹ thuật mới cho bệnh nhân và người nhà bệnh nhân một cách kịp thời nhằm có sự lựa chọn phù hợp. Bên cạnh việc theo dõi, chăm sóc sức khỏe cho bệnh nhân, các thành viên kết hợp thăm hỏi người bệnh và người nhà bệnh nhân kịp thời nắm bắt thông tin về tình hình sức khỏe, hoàn cảnh của người bệnh, xác định mức độ để có phương án hỗ trợ về tâm lý, xã hội và tổ chức thực hiện. Ngoài những hoạt động chuyên môn, Tổ CTXH còn phát huy vai trò, tính sáng tạo, huy động sự đóng góp của cán bộ, nhân viên bệnh viện, sự ủng hộ của các tập thể, cá nhân, kết nối với các nhà từ thiện, tổ chức nhiều chương trình, hoạt động thiết thực và ý nghĩa giúp người bệnh vơi bớt nỗi đau bệnh tật. Hỗ trợ bệnh nhân, người nhà bệnh nhân các bữa ăn từ thiện (bát cháo nghĩa tình), đồ dùng sinh hoạt và quần áo; kêu gọi nguồn kinh phí hỗ trợ điều trị cho bệnh nhân nặng có hoàn cảnh khó khăn. Từ khi thành lập đến nay, tổ đã tiếp nhận và phát 5.850 suất cháo tương đương với số tiền 32.850.000 đồng, phát 550 bộ quần áo cho bệnh nhân, kêu gọi ủng hộ cho các bệnh nhân khó khăn thông qua hòm quyên góp, mạng xã hội Facebook với số tiền gần 38 triệu đồng. Qua đó, tạo được sự gắn kết giữa bệnh nhân, người nhà bệnh nhân và nhân viên y tế, nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh.

Người nhà bệnh nhi Hà Thị Liên cho biết: “Con mình bị viêm phổi đưa vào bệnh viện, gia đình lại khó khăn không có tiền

mua quần áo cho con. Vào viện được cán bộ y tế tuyên truyền những bệnh nhân có hoàn cảnh khó khăn thì được phát miễn phí nên tôi ra “Quầy hàng O đồng” lấy quần áo rồi có cả đồ chơi cho con. Tôi cảm ơn cán bộ y tế đã giúp đỡ gia đình tôi những lúc khó khăn”.

Chị Lê Thị Hà, Bí thư Đoàn cơ sở, Tổ phó thường trực Tổ CTXH của Trung tâm cho biết: “Mỗi ngày bệnh viện tiếp nhận khoảng 200 bệnh nhân đến khám và điều trị, trong đó không ít người có hoàn cảnh khó khăn. Vì thế, dưới sự chỉ đạo của Ban Giám đốc bệnh viện, Tổ CTXH luôn cố gắng đẩy mạnh các hoạt động xã hội để mỗi ngày lại có thêm nhiều bệnh nhân nghèo được hỗ trợ, giúp đỡ kịp thời, vơi đi phần nào khó khăn trong lúc ốm đau, bệnh tật”.

Mặc dù số lượng bệnh nhân đến khám, chữa bệnh tại Trung tâm tăng cao, nhân lực y tế còn thiếu hụt, nhưng công tác tiếp đón người bệnh luôn được khoa và bệnh viện chú trọng thực hiện. Mỗi ngày, khoa Khám bệnh đều có các điều dưỡng đứng ở nhiều vị trí khác nhau để tư vấn, hướng dẫn người bệnh từ khâu đăng ký ban đầu cho đến khám bệnh, làm xét nghiệm. Cách giao tiếp ứng xử thân thiện, hỗ trợ kịp thời của nhân viên y tế đã từng bước làm hài lòng của người bệnh. Bên cạnh hoạt động hỗ trợ bệnh nhân tại bệnh viện, lực lượng thầy thuốc trẻ của đơn vị còn hăng hái tham gia các buổi khám ngoại viện, cấp phát thuốc miễn phí cho bệnh nhân ở các xã vùng sâu; tham gia hiến máu tình nguyện, ngân hàng máu sống...

Có thể thấy, hoạt động CTXH đã tiếp thêm động lực cho người bệnh nghèo, giúp họ yên tâm điều trị, là nhịp cầu sẻ chia, kết nối yêu thương của cộng đồng dành cho bệnh nhân góp phần làm cho người bệnh nói riêng và cộng đồng nói chung ngày càng hài lòng hơn khi đến các cơ sở y tế khám, chữa bệnh.

Các tổ chức thiện nguyện ủng hộ bệnh nhân có hoàn cảnh khó khăn điều trị tại Trung tâm Y tế Than Uyên

Bài, ảnh: **PHƯƠNG THÚY**

Trong những năm qua, tình hình hoạt động tội phạm mua bán người trên Thế giới và trong khu vực tiếp tục diễn biến phức tạp với tính chất, phương thức và thủ đoạn ngày càng tinh vi. Tại khu vực Châu Á Thái Bình Dương nói chung và các nước Tiểu vùng sông Mê Kông nói riêng, trong đó có Việt Nam, hoạt động tội phạm mua bán người, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em vẫn đang diễn ra; trực tiếp xâm hại đến tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm của con người; ảnh hưởng xấu đến tình hình an ninh, trật tự xã hội.

Tại Việt Nam, tình trạng tội phạm mua bán người ở nước ta xảy ra ngày càng phức tạp, nghiêm trọng và có xu hướng gia tăng, với thủ đoạn của bọn tội phạm ngày càng tinh vi.

ngăn chặn, tiến tới đẩy lùi tội phạm mua bán người trên phạm vi toàn quốc...

Để phòng ngừa, đấu tranh với những loại tội phạm này, trước hết mọi người cần nêu cao tinh thần cảnh giác, tự bảo vệ mình và người thân. Đây là yếu tố cần thiết trong công tác phòng ngừa, tránh tạo môi trường thuận lợi để bọn tội phạm hoạt động. Luôn cảnh giác, đề phòng người lạ hoặc cả người thân đi làm ăn xa trở về hứa hẹn tìm việc hoặc rủ hợp tác làm ăn. Cảnh giác với những lời hứa hẹn, dụ dỗ tìm việc làm có thu nhập cao trong các nhà máy, cửa hàng, quán bar, giúp việc trong nước, nước ngoài hoặc lấy chồng nước ngoài giàu có. Từ chối mọi sự giúp đỡ về tiền bạc, lợi ích vật chất của người khác, nhất là từ người lạ mới quen biết. Tìm hiểu thật kỹ về

PHÒNG, CHỐNG MUA BÁN NGƯỜI VÀ TƯƠNG LAI TỐT ĐẸP CỦA TOÀN XÃ HỘI

Phần lớn các vụ mua bán người đều do các đường dây tội phạm thực hiện, có sự kết cấu chặt chẽ giữa các đối tượng trong nước và ngoài nước, với nhiều thủ đoạn hứa hẹn việc làm, môi giới hôn nhân, cho nhận con nuôi. Chúng thường lên mạng Internet để làm quen, rồi dụ dỗ các bé gái và chị em ở nông thôn có nhu cầu việc làm theo chúng lên biên giới tìm việc, hoặc vờ yêu đương rồi bán cho đường dây "Mua bán người". Thậm chí, ngay cả người nhà cũng lừa nhau đem bán ra nước ngoài. Nhiều trường hợp bạn bè chơi với nhau hàng ngày, nhưng khi cần tiền để chơi bời chúng sẵn sàng dụ dỗ, đem bán cho kẻ xấu... Thời gian gần đây đã xuất hiện cả những vụ mua bán đàn ông, học sinh, sinh viên, mua bán trẻ sơ sinh, trẻ trong bào thai, mua bán nội tạng...

Xác định được nguyên nhân gia tăng tình trạng mua bán người là do siêu lợi nhuận; khó khăn về kinh tế, thất nghiệp, thiếu việc làm, nhẹ dạ cả tin của người dân; công tác truyền thông, đấu tranh, trấn áp tội phạm mua bán người chưa đủ mạnh... Ngày 10/5/2016, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 793/QĐ-TTg lấy ngày 30/7 hàng năm là "Ngày toàn dân phòng, chống mua bán người", với mục tiêu huy động mọi nguồn lực, phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân tham gia phòng ngừa,

địa danh, địa điểm, mà mình định đến và đặc điểm, nhân thân của những người bạn đi cùng mình như thế nào. Trước khi đi hãy tham khảo ý kiến mọi người và thông báo, nhắn gửi cho gia đình, người thân biết bạn sẽ đi đâu, đi với ai trước khi quyết định đi xa. Thường xuyên tìm hiểu để nâng cao trình độ văn hóa, pháp luật, kỹ năng tự bảo vệ, có thể đảm bảo an toàn cho bản thân và giúp cho người thân khỏi bị mua, bán. Quan trọng, luôn nhớ địa chỉ và số điện thoại tin cậy, có thể là của chính quyền, cơ quan, tổ chức, người thân,... để có thể liên hệ giúp đỡ khi cần thiết. Đồng thời, tuyên truyền cho những người thân trong gia đình, bạn bè biết và cảnh giác với tội phạm buôn bán người.

Khi phát hiện hành vi buôn bán người hãy thông báo cho cơ quan pháp luật, tổ chức chính quyền nơi gần nhất. Dù nhỏ tuổi hay đã trưởng thành bạn đều được hưởng quyền công dân, quyền con người, do vậy nếu bạn bị chính người thân trong gia đình gả bán, hãy liên lạc với công an, chính quyền, hội Phụ nữ hoặc các tổ chức xã hội khác để được giúp đỡ.

Tích cực phòng, chống nạn mua, bán người, mỗi người dân hãy cùng đoàn kết, hành động vì sự an toàn của mỗi người, mỗi gia đình, vì tương lai tốt đẹp của toàn xã hội./.

NGUYỄN THÚY

CẢI THIỆN TÌNH TRẠNG SUY DINH DƯỠNG TRẺ EM TẠI THỊ TRẤN TÂN UYÊN

Trong thời gian qua, thị trấn Tân Uyên tăng cường các hoạt động truyền thông, nỗ lực cải thiện tình trạng suy dinh dưỡng trẻ em (SDDTE) bằng nhiều hình thức, phong phú, đa dạng nhằm nâng cao kiến thức và kỹ năng thực hành cho người dân về dinh dưỡng hợp lý, phù hợp để phòng, chống suy dinh dưỡng nhằm nâng cao thể lực, tầm vóc, trí tuệ cho trẻ em trên địa bàn.

Thị trấn Tân Uyên có địa bàn rộng, với 24 thôn bản (trong đó có 14 bản thuộc dân tộc thiểu số), đời sống của Nhân dân gặp nhiều khó khăn, chủ yếu là dân tộc Thái, Mông, nghề nghiệp chính là làm nông nghiệp, tỷ lệ hộ nghèo cao (14,7%) nên kiến thức của các bà mẹ về chăm sóc trẻ, phòng chống SDDTE còn hạn chế, ngoài ra một số thói quen không tốt ảnh hưởng tới tình trạng dinh dưỡng của trẻ em như: Tỷ lệ trẻ bú mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu thấp; cai sữa mẹ cho ăn sớm, điều kiện vệ sinh hạn chế, tỷ lệ trẻ mắc tiêu chảy cao. Hiện, toàn thị trấn có 1.439 trẻ em dưới 5 tuổi, các trẻ đều được trạm Y tế quản lý và theo dõi bằng biểu đồ tăng trưởng. Tỷ lệ SDDTE dưới 5 tuổi tại xã còn ở mức cao, trong đó tỷ lệ SDD thể thấp còi là 29,8%; thể nhẹ cân là 15%.

Chị Bùi Thị Hợi - Phó Chủ tịch UBND thị trấn cho biết: “Thị trấn hiện có 13 trang trại, gia trại cung cấp các thực phẩm sạch cho địa phương và các đơn vị lân cận như: Thịt gia súc, gia cầm, rau, củ quả... Ban chỉ

đạo Chăm sóc sức khỏe ban đầu thị trấn thường xuyên tham mưu cho cấp ủy chính quyền để ban hành Nghị quyết thực hiện, trong đó có nội dung giảm tỷ lệ suy dinh dưỡng trên địa bàn, giao nhiệm vụ cho các thành viên trong Ban chỉ đạo thực hiện tuyên truyền tại các bản, tổ dân phố. Ngoài ra, chỉ đạo Trạm Y tế tăng cường công tác tuyên truyền, hướng dẫn cách tô màu bát bột cho trẻ trong các đợt chiến dịch cũng như phối hợp với trạm y tế cho trẻ từ 6 đến 60 tháng tuổi uống vitamin A và trẻ từ 24 đến 60 tháng tuổi uống thuốc tẩy giun trên địa bàn. Giao cho các trường học thực hiện công tác bán trú thay đổi bữa ăn và phối hợp để cân, đo, theo dõi sự phát triển của trẻ và chỉ đạo để điều chỉnh chế độ ăn cho trẻ, giảm tỷ lệ SDD trên địa bàn.

Để triển khai tốt các hoạt động PCSDDTE, trạm Y tế đã xây dựng kế hoạch cụ thể ngay từ đầu năm. Cán bộ trạm phối hợp với mạng lưới y tế thôn bản và cộng tác viên dinh dưỡng thực hiện thăm hộ gia đình phụ nữ có thai, phụ nữ sau khi sinh và gia đình có trẻ dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng. Định kỳ hàng tháng, thông báo trên loa phát thanh thị trấn hoặc đến các hộ gia đình có con dưới 5 tuổi để nhắc bà con đưa con em mình đến trạm y tế thị trấn để cân, đo và theo dõi tình trạng phát triển của trẻ. Bên cạnh đó, trạm Y tế thị trấn còn phối hợp với Ban giám hiệu các trường tổ chức khám sức khỏe định kỳ 1 năm 2 lần cho các cháu tại các trường mầm non. Qua đó, đánh giá được tỷ lệ suy dinh dưỡng và có kế hoạch điều chỉnh cho phù hợp.

Gặp anh Hồ Hữu Thức, chủ trang trại Tân Châu Fam, thị trấn Tân Uyên khi anh đang cho cá ăn. Anh tâm sự: “Trang trại của gia đình rộng khoảng 30.000m² sản xuất theo hướng tự nhiên, không sử dụng thuốc bảo vệ thực vật hay phân bón hóa học mà sử dụng công nghệ sinh học để giảm thiểu dịch bệnh. Sản xuất ra các loại thực phẩm để phục vụ gia đình và cung cấp ra thị trường tạo nguồn kinh tế ổn định. Anh có hai con nhỏ, cả hai đều rất thích ăn các loại thực phẩm, hoa quả mà nhà làm được. Các con

Cán bộ Trạm y tế thị trấn Tân Uyên kiểm tra cân nặng, chiều cao cho trẻ em

TRẠM Y TẾ NẬM HÀNG

CHÚ TRỌNG CÔNG TÁC TRUYỀN THÔNG GIÁO DỤC SỨC KHỎE

Xã Nậm Hàng, huyện Nậm Nhùn có 4.041 nhân khẩu, 956 hộ, 10 bản. Dân cư sống rải rác, địa bàn đi lại khó khăn, khoảng cách từ trạm Y tế đến bản xa nhất là 87 km, trình độ dân trí còn thấp, sống chủ yếu bằng nghề nông nghiệp nên đời

Cán bộ trạm y tế tuyên truyền phòng chống dịch bệnh cho Nhân dân

sống còn gặp không ít khó khăn với nhiều phong tục tập quán lạc hậu cho nên người dân còn chưa thực sự quan tâm đến công tác phòng, chống dịch bệnh, chăm sóc, bảo vệ sức khỏe. Tuy nhiên, được sự quan tâm chỉ đạo của Trung tâm Y tế huyện, sự phối hợp của các ban, ngành trên địa bàn, đặc biệt là sự đoàn kết của đội ngũ cán bộ Trạm, do đó thời gian qua Trạm y tế xã Nậm Hàng đã tạo được niềm tin với Nhân dân.

Để thực hiện tốt các nhiệm vụ trọng tâm trong công tác chăm sóc sức khỏe, Trạm y tế tham mưu kiện toàn ban chỉ đạo chăm sóc sức khỏe ban đầu và ban chỉ đạo các chương trình mục tiêu y tế Quốc gia. Bên cạnh đó, tích cực tham gia các lớp tập huấn, tổ chức lại tập huấn lại cho cán bộ y tế trạm và y tế thôn bản. Nhiều năm qua, tại địa bàn xã không để xảy ra dịch bệnh nguy hiểm

phát triển tốt, không bị suy dinh dưỡng, rất ít khi bị ốm”.

Trạm cũng thường xuyên phối hợp với y tế thôn, bản tuyên truyền cho chị em trong độ tuổi sinh đẻ về các biện pháp phòng, chống suy dinh dưỡng bào thai, tổ chức thực hành bữa ăn dinh dưỡng cho bà mẹ mang thai và bà mẹ có con từ 2 - 5 tuổi; khám thai, tư vấn cho bà mẹ mang thai về chế độ dinh dưỡng; tuyên truyền lợi ích của việc nuôi con bằng sữa mẹ và sử dụng các loại rau, thịt, cá, trứng... trong bữa ăn của trẻ, đặc biệt là cho trẻ ăn đúng cách nhằm giúp cho trẻ tăng trưởng, khỏe mạnh. Ngoài ra, trạm còn tuyên truyền cho các bà mẹ có con dưới 5 tuổi đưa con đi tiêm chủng các loại vắc xin và uống vitamin A đầy đủ.

Công tác tuyên truyền, vận động có hiệu quả nhất trong phòng, chống SDDTE đó là hướng dẫn thực hành dinh dưỡng, tô màu bát bột kết hợp với truyền thông tư vấn nhóm nhỏ và hướng dẫn các gia đình thực hiện 10 lời khuyên dinh dưỡng hợp lý, 8 hoạt động dinh dưỡng tại gia đình để người dân

tích cực tăng gia sản xuất vườn, ao, chuồng nhằm cung cấp thực phẩm sạch và giàu chất dinh dưỡng. Qua những buổi thực hành tô màu bát bột, các bà mẹ và người nuôi trẻ hiểu được cách lựa chọn thực phẩm dùng cho trẻ phải là nguyên liệu tươi, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm kể cả khâu chế biến đến dụng cụ dùng cho trẻ, nguồn nước phải đảm bảo vệ sinh. Cần cho trẻ ăn thức ăn đa dạng, tập thói quen giữ gìn vệ sinh từ lúc trẻ được 1 tuổi như: Rửa tay bằng xà phòng trước khi ăn, không đưa đồ chơi vào miệng, không ngồi bệt trên nền đất bẩn...

Vì những đứa con khỏe mạnh, thông minh, các bậc phụ huynh cần quan tâm đến vấn đề dinh dưỡng của con và thường xuyên theo dõi cân nặng, chiều cao để biết trẻ phát triển bình thường hay bị SDD, nếu bị SDD hoặc có biểu hiện SDD thì kịp thời có biện pháp chăm sóc điều trị nhằm ngăn chặn tình trạng SDDTE, góp phần nâng cao chất lượng dân số./.

Bài, ảnh: **NGUYỄN HÀNG**

nào. Hiện tại, xã Nậm Hàng được đánh giá cao về công tác truyền thông GDSK, phòng chống dịch bệnh.

Với phương châm “phòng bệnh hơn chữa bệnh”, thời gian qua, Trạm đã tăng cường công tác truyền thông giáo dục sức khoẻ bằng nhiều hình thức tới mọi tầng lớp Nhân dân, góp phần nâng cao nhận thức và ý thức của người dân trong việc giữ gìn vệ sinh làng xóm, ăn ở hợp vệ sinh, từng bước xoá bỏ các phong tục tập quán lạc hậu không có lợi cho sức khoẻ... Các hình thức truyền thông GDSK của Trạm: Viết tin, bài để truyền thông trên đài phát thanh của xã, phát tờ rơi, áp phích, tổ chức các góc truyền thông tại trạm y tế. Tổ chức truyền thông trực tiếp tại các bản, hộ gia đình. Từ đầu năm đến nay, trạm Y tế xã Nậm Hàng đã truyền thông được 260 buổi với tổng số 7.648 người nghe.

Y Sĩ Bùi Văn Hiệp, Trạm trưởng Trạm Y tế xã Nậm Hàng cho biết: “Hàng tháng trạm đều tổ chức truyền thông trực tiếp tại các bản, tuyên truyền hướng dẫn Nhân dân ăn ở hợp vệ sinh, chăm sóc sức khỏe ban đầu, vệ sinh nhà cửa, làng bản sạch sẽ, sử dụng nhà tiêu hợp vệ sinh để phòng chống dịch bệnh. Nhờ đó, bà con đã dần nâng cao ý thức trong chăm sóc sức khỏe”.

Được sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của Trung tâm Y tế huyện, trạm y tế luôn cố gắng hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, nhờ thực hiện tốt công tác truyền thông GDSK mà nhận thức của bà con có nhiều thay đổi rõ rệt như trong công tác tiêm chủng

bà con đã biết chủ động đưa con em trong độ tuổi tiêm chủng đến trạm Y tế để được tiêm vắc xin phòng bệnh thay vì cán bộ y tế phải xách phích lạnh đến từng nhà để tiêm, tỉ lệ tiêm chủng đầy đủ cho trẻ dưới 1 tuổi của xã đạt 78%; tỉ lệ tiêm phòng uốn ván cho phụ nữ có thai đạt 76%. Ngoài ra, công tác vệ sinh phòng, chống dịch bệnh của người dân cũng rất tích cực với các hoạt động như: Vệ sinh đường làng, ngõ xóm, phát quang bụi rậm, khơi thông cống rãnh, trồng cây giữ môi trường thoáng mát, sạch đẹp.

Từ đầu năm đến nay, trạm đã khám và điều trị cho gần 3.200 lượt người, duy trì tốt việc khám BHYT, người nghèo, gia đình chính sách, trẻ em dưới 6 tuổi... Tổ chức uống vitamin A cho trẻ từ 6-36 tháng tuổi đạt 97,5%; 85% trẻ em dưới 5 tuổi được theo dõi sức khỏe, cân nặng theo biểu đồ tăng trưởng. Chương trình phòng chống sốt rét, vệ sinh an toàn thực phẩm, chương trình phòng chống lao, y tế học đường... Công tác dân số trên địa bàn được triển khai hiệu quả, số cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ áp dụng các biện pháp tránh thai đạt cao.

Thời gian tới, trạm y tế xã Nậm Hàng tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các ban ngành, đoàn thể trong xã để nâng cao chất lượng hoạt động của các chương trình y tế. Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền sâu rộng cho người dân, vận động mọi người tích cực tham gia phòng, chống dịch bệnh, thực hiện hiệu quả các chương trình mục tiêu y tế Quốc gia, thực hiện tốt nhiệm vụ chăm sóc và bảo vệ sức khỏe Nhân dân trên địa bàn xã.

Bài, ảnh: **BẠCH MAI**

NGHIỆM THU ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC, SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM CẤP CƠ SỞ NĂM 2019

Từ ngày 01 - 02/11, Ngành Y tế tổ chức nghiệm thu Đề tài nghiên cứu khoa học, sáng kiến kinh nghiệm cấp cơ sở năm 2019. Đây là hoạt động hằng năm của ngành nhằm khơi dậy tinh thần sáng tạo, say mê nghiên cứu khoa học của cán bộ, viên chức Ngành Y tế.

Sau 2 ngày bảo vệ, Hội đồng nghiệm

thu đề tài nghiên cứu khoa học, sáng kiến kinh nghiệm cấp cơ sở đã đánh giá, chấm điểm. Kết quả, có 28 đề tài nghiên cứu và 46 sáng kiến được công nhận, trong đó có 3 sáng kiến cấp cơ sở được đề nghị Hội đồng sáng kiến cấp tỉnh xem xét công nhận là sáng kiến cấp tỉnh.

THƠM - HÀNG

MỘT SỐ LƯU Ý VỀ KHÁNG THUỐC KHÁNG SINH

Ngày nay, kháng thuốc kháng sinh là một trong những mối đe dọa lớn nhất đối với sức khỏe cộng đồng và trở thành mối quan ngại đối với từng gia đình.

Kháng sinh là thuốc vô cùng quan trọng được sử dụng để điều trị các bệnh lây nhiễm. Nhưng việc lạm dụng và sử dụng kháng sinh không hợp lý đang làm gia tăng vấn đề kháng thuốc kháng sinh. Kháng thuốc kháng sinh là vấn đề của tất cả mọi người. Tất cả chúng ta đều cần sử dụng kháng sinh một cách thận trọng. Có một số việc đơn giản chúng ta cần làm để thực sự làm thay đổi, việc hiểu rõ sử dụng kháng sinh như thế nào là đúng, là có trách nhiệm là bước quan trọng đầu tiên.

Sử dụng kháng sinh một cách thận trọng và giúp việc phòng, chống kháng thuốc

Kháng sinh không dùng để điều trị các bệnh do virus gây ra như cảm, cúm:

Chỉ dùng kháng sinh khi chúng thực sự cần thiết, kháng sinh sẽ không có hiệu quả khi chúng ta sử dụng kháng sinh trong tương lai khi điều trị cho các bệnh do vi khuẩn gây ra.

Hãy giữ kháng sinh cho riêng mình:

Không dùng chung kháng sinh với người khác. Người khác có thể có những nhiễm khuẩn khác nhau và không thể dùng cùng loại kháng sinh như mình, điều này có thể dẫn đến kháng thuốc.

Hãy trả lại kháng sinh còn lại, không dùng đến cho nhà thuốc hoặc bác sĩ để tiêu hủy:

Không dùng kháng sinh còn lại cho lần sử dụng lần sau.

Dùng kháng sinh đúng thời điểm:

Nếu bạn được kê dùng kháng sinh, điều quan trọng là bạn phải tuân thủ lời khuyên của bác sĩ là dùng kháng sinh như thế nào, thời điểm nào, dùng trong bao lâu.

Hãy thực hiện các bước đơn giản để phòng chống nhiễm khuẩn:

Che miệng khi ho, hắt hơi. Rửa tay và phòng, đặc biệt là trước khi chuẩn bị hoặc trước khi ăn hoặc sau khi lau mũi.

Những nguyên nhân dẫn đến kháng

thuốc

Càng sử dụng kháng sinh nhiều càng có nhiều cơ hội cho vi khuẩn kháng thuốc. Những nguyên nhân chủ yếu của kháng thuốc bao gồm:

- Dùng kháng sinh khi không cần thiết.
- Không dùng kháng sinh đúng liều và đúng lúc/thời điểm như bác sĩ đã kê đơn, điều này tạo điều kiện cho các vi khuẩn trong cơ thể bạn kháng thuốc.

Kháng sinh không có hiệu quả đối với tất cả các lây nhiễm:

Kháng sinh chỉ có hiệu quả đối với vi khuẩn, chứ không phải đối với các loại lây nhiễm như virus là nguyên nhân của cảm, cúm. Sử dụng kháng sinh khi không cần thiết sẽ không giúp cơ thể con người nhanh chóng phục hồi và có thể gây ra những tác dụng phụ.

Kháng thuốc kháng sinh có ảnh hưởng như thế nào với con người?

Sử dụng kháng sinh khi không thực sự cần sẽ làm kháng sinh kém hiệu quả hơn đến lúc cần sử dụng như:

- Nếu bản thân hoặc các thành viên trong gia đình có nhiễm khuẩn kháng thuốc kháng sinh.

- Khi thành viên trong gia đình có thể bị nhiễm khuẩn kéo dài, làm lây nhiễm cho người khác và chính điều này sẽ làm vấn đề kháng thuốc trở nên nghiêm trọng hơn.

- Các thành viên trong gia đình có thể có những biến chứng nhiễm khuẩn phức tạp.

ĐỖ OANH

*(Theo Tài liệu truyền thông -
Cục Quản lý khám, chữa bệnh, Bộ Y tế)*

ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU HỘI Y HỌC TỈNH KHÓA II, NHIỆM KỲ 2019 - 2024

Chiều ngày 25/10, Hội Y học tỉnh tổ chức Đại hội đại biểu khóa II, nhiệm kỳ 2019 - 2024.

Hội Y học tỉnh có 6 tổ chức Hội với 758 hội viên. Trong nhiệm kỳ 2013-2018, Hội đã tuyên truyền thực hiện đổi mới phong cách thái độ phục vụ của cán bộ y tế hướng tới sự hài lòng của người bệnh cho hơn 400 cán bộ y tế và hội viên. Công tác ứng dụng khoa học kỹ thuật, nghiên cứu khoa học và quan hệ quốc tế được Hội phối hợp với Sở Y tế tổ chức phát động. Qua đó có 76 đề tài nghiên cứu khoa học, 63 sáng kiến ứng dụng, cải tiến kỹ thuật tại các cơ sở y tế được ứng dụng vào công tác phòng, chữa bệnh. Các hoạt động tư vấn, phản biện và giám định được Hội quan tâm thực hiện thường xuyên; phối hợp với Ngành Y tế cử hội viên, công chức, viên chức tham gia các lớp đào tạo theo các chuyên ngành tại các trường đại học. Cấp chứng chỉ hành nghề khám chữa bệnh cho 2.252 người; cấp giấy phép hoạt động khám chữa bệnh cho 193 cơ sở y tế; cấp chứng chỉ hành nghề cho 272 người; 219 cơ sở kinh doanh được cấp giấy phép hoạt động nghề dược. Trong nhiệm kỳ 2013-2018 đã có 17 cá nhân được Tổng Hội Y học Việt Nam tặng Bằng khen đạt thành tích xuất sắc trong công tác Hội.

Tại Đại hội đã thông qua quyết định của UBND tỉnh về việc phê duyệt Điều lệ (sửa đổi, bổ sung) Hội Y học tỉnh lần thứ II, nhiệm kỳ 2019-2024; thảo luận, đóng góp ý kiến tham gia vào dự thảo báo cáo và đề ra một số mục tiêu cho Đại hội lần thứ II: vận động từ 50% người hành nghề y, được trên địa bàn tỉnh tham gia hội viên tổ chức Hội Y học tại địa phương; 100% các huyện, thành phố thành lập Hội Y học và hoạt động theo Điều lệ Hội đã phê duyệt; 100% hội viên thực hiện tốt điều lệ Hội, chấp hành nghiêm Luật Khám chữa bệnh, góp phần phát triển Hội; hàng năm có ít nhất 5 đề tài nghiên cứu khoa học và sáng kiến cải tiến

kỹ thuật của hội viên được Hội đồng khoa học các cấp nghiệm thu, công nhận...

Đại hội đã biểu quyết bầu 23 đồng chí vào Ban Chấp hành Hội Y học tỉnh khóa II, nhiệm kỳ 2019-2024; TTUT, BSCKII. Bùi Tiến Thanh - Giám đốc Bệnh viện Đa khoa tỉnh được bầu giữ chức vụ Chủ tịch Hội.

ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU HỘI ĐÔNG Y TỈNH LẦN THỨ II

Sáng ngày 25/10, Hội Đông y tỉnh tổ chức Đại hội đại biểu Hội Đông y tỉnh Lai Châu lần thứ II, nhiệm kỳ 2019 - 2024. Dự Đại hội có Phó Giáo sư, Tiến sĩ Đậu Xuân Cảnh - Phó Chủ tịch Trung ương Hội Đông Y Việt Nam, Giám đốc Học viện Y học cổ truyền; đại diện lãnh đạo các Sở, ngành tỉnh cùng hơn 100 đại biểu đến từ các cấp hội Đông y trong toàn tỉnh.

Hiện nay, Hội Đông y tỉnh có 5 tổ chức trực thuộc, với 589 hội viên. Nhiệm kỳ 2013 - 2018, với nhiều hình thức đào tạo, truyền nghề và học tập khác nhau về lĩnh vực đông y, Hội Đông y tỉnh đã chú trọng tập hợp đội ngũ các hội viên với nhiều thành phần dân tộc, tôn giáo, đa dạng về lứa tuổi, trình độ học thuật nhằm nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh bằng đông y; thừa kế, phát huy, phát triển và bảo tồn di sản văn hóa dân tộc thuộc lĩnh vực đông y. Bên cạnh đó, Tỉnh hội đã hướng dẫn các hội viên làm thủ tục cấp chứng chỉ hành nghề, trong đó rất nhiều ông lang, bà mế có uy tín, có bài thuốc chữa trị độc đáo thuộc các nhóm: Phục hồi sau tai biến mạch máu não, bệnh cơ xương khớp, viêm gan mãn... góp phần không nhỏ trong công tác chăm sóc sức khỏe Nhân dân các dân tộc trong tỉnh.

Đại hội đã tiến hành bầu Ban Chấp hành Hội Đông y tỉnh Lai Châu lần thứ II, nhiệm kỳ 2019 - 2024 gồm 15 thành viên. BSCKII. Nguyễn Thế Phong - Phó Giám đốc Sở Y tế được bầu giữ chức Chủ tịch Hội.

P.THÚY - MAI HOA

ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU CHI HỘI ĐIỀU DƯỠNG BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH NHIỆM KỲ 2019 - 2022

Ngày 30/10/2019, Chi hội điều dưỡng bệnh viện Đa khoa tỉnh tổ chức Đại hội đại biểu lần thứ VI nhiệm kỳ 2019 - 2022. Dự đại hội có CN Nguyễn Hoàng Anh - Phó phòng Nghiệp vụ y, Chủ tịch Hội Điều dưỡng tỉnh, Ban Giám đốc bệnh viện cùng 80 đại biểu là điều dưỡng đại diện các khoa, phòng của bệnh viện.

Nhiệm kỳ 2017 - 2019, được sự quan tâm, lãnh đạo chỉ đạo của Ban Giám đốc bệnh viện và Hội điều dưỡng tỉnh, Chi hội điều dưỡng Bệnh viện đa khoa tỉnh đã phát huy được vai trò quan trọng của người điều dưỡng viên, là lực lượng nòng cốt để thực hiện công cuộc đổi mới, chăm sóc bệnh nhân toàn diện hướng tới sự hài lòng của người bệnh. Chi hội luôn quan tâm đến việc củng cố, phát triển số lượng hội viên cả về số lượng và chất lượng. Triển khai thực hiện chăm sóc người bệnh tại các khoa, phòng trong bệnh viện, giám sát và hướng dẫn hội viên thực hiện tốt quy chế bệnh viện, quy tắc ứng xử, quy trình chăm sóc người bệnh. Tuyên truyền giáo dục về y đức, y nghiệp; thực hiện tốt về chuẩn đạo đức nghề nghiệp của điều dưỡng viên; tích cực tham gia công tác truyền thông giáo dục sức khỏe cho người bệnh và người nhà người bệnh... Thực hiện triển khai thông tư 07 của BYT về công tác điều dưỡng trong bệnh viện; triển khai áp dụng tiêu chuẩn chất lượng chăm sóc người bệnh theo 9 tiêu chuẩn của hội Điều dưỡng Việt Nam.

Phát biểu chỉ đạo tại Đại hội, CN Nguyễn Hoàng Anh - Phó phòng Nghiệp vụ y, Chủ tịch Hội Điều dưỡng tỉnh đã biểu dương những kết quả Chi hội đã đạt được trong nhiệm kỳ 2017 - 2019, đồng chí cũng mong rằng trong nhiệm kỳ tới, các hội viên trong chi hội tiếp tục phát huy tính chủ động, sáng tạo; không ngừng trau dồi nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ năng giao tiếp ứng xử, thái độ phục vụ người bệnh; triển khai tốt chuẩn đạo đức của người điều dưỡng... để chăm sóc sức khỏe người bệnh toàn diện.

Đại hội đã bầu ra Ban Chấp hành Chi

hội Điều dưỡng Bệnh viện Đa khoa tỉnh nhiệm kỳ 2019 - 2022 gồm 13 ủy viên, đồng chí Nguyễn Thị Bích Thuận được bầu giữ chức Chủ tịch Chi hội Điều dưỡng BVĐK tỉnh./.

THƠM - SƠN

TỔNG KẾT CHƯƠNG TRÌNH MỞ RỘNG QUY MÔ VỆ SINH VÀ NƯỚC SẠCH NÔNG THÔN DỰA TRÊN KẾT QUẢ NĂM 2018 VÀ TRIỂN KHAI KẾ HOẠCH NĂM 2019

Ngày 11/11, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tổ chức Hội nghị tổng kết triển khai thực hiện chương trình mở rộng quy mô vệ sinh và nước sạch nông thôn dựa trên kết quả năm 2018 và kế hoạch năm 2019

Năm 2018, Lai Châu được đánh giá là 5/21 tỉnh thực hiện tốt hoạt động triển khai chương trình. Đã hoàn thành 4/4 hoạt động cấp tỉnh đó là: Tổ chức tốt Hội nghị giới thiệu chương trình, triển khai kế hoạch Chương trình mở rộng quy mô vệ sinh và nước sạch nông thôn dựa trên kết quả năm 2018. Tập huấn về truyền thông thay đổi hành vi và phát triển thị trường vệ sinh cho cán bộ tỉnh, huyện. Hướng dẫn, hỗ trợ lựa chọn mô hình kinh doanh và hoạt động phát triển thị trường. Tổ chức tốt các hoạt động truyền thông về vệ sinh trên kênh thông tin đại chúng.

Theo kế hoạch, Mục tiêu chung của chương trình mở rộng quy mô vệ sinh và nước sạch nông thôn năm 2019 là cải thiện hành vi cá nhân, vệ sinh môi trường, tăng cường tiếp cận bền vững vệ sinh nông thôn; tăng tỷ lệ hộ gia đình nông thôn có nhà tiêu cải thiện. Tăng tỷ lệ trạm y tế có nhà tiêu hợp vệ sinh và nước sạch để sử dụng theo quy định. Xây dựng mới xã đạt vệ sinh toàn xã năm 2019 là 5 xã gồm xã Trung Đồng, Thân thuộc (Tân Uyên), xã bản Giang, Thèn Sin (Tam Đường), xã Khổng Lào (Phong Thổ); Xã chuyển tiếp vệ sinh toàn xã năm 2018 là 4 xã; Duy trì thực hiện xã vệ sinh toàn xã năm 2018 là 5 xã; Hỗ trợ xây mới nhà tiêu hợp vệ sinh hộ gia đình là 897 nhà tiêu...

MAI - HOA

LỄ KÝ CAM KẾT SỬ DỤNG KHÁNG SINH CÓ TRÁCH NHIỆM

Thực hiện Công văn số 1384/SYT-NVY ngày 19/11/2019, của Sở Y tế tỉnh Lai Châu về việc Truyền thông về phòng, chống kháng thuốc.

Để hưởng ứng Tuần lễ truyền thông phòng, chống kháng thuốc diễn ra từ ngày 18-24/11/2019. Ngày 20/11/2019, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Lai Châu tổ chức Lễ ký cam kết sử dụng kháng sinh có trách nhiệm giữa Giám đốc trung tâm với cán bộ của các khoa, phòng trong đơn vị.

Theo Tổ chức Y tế thế giới (WHO), kháng thuốc hiện nay là vấn đề toàn cầu, đặc biệt nổi trội ở các nước đang phát triển, ước tính có khoảng 700.000 người tử vong do vi khuẩn kháng thuốc và phải chi phí hàng trăm tỉ USD cho kháng thuốc. Đó là lý do tại sao WHO và các cơ quan quốc tế khác chỉ ra rằng kháng kháng sinh là một mối đe dọa nghiêm trọng, thách thức điều trị đối với tương lai. Sử dụng kháng sinh không hợp lý, lạm dụng kháng sinh, điều trị kháng sinh khi không mắc bệnh lý nhiễm khuẩn... sẽ làm tăng tình trạng kháng thuốc của vi khuẩn gây bệnh. Đặc biệt, thiếu hụt các thuốc kháng khuẩn mới, nhất là kháng sinh để điều trị cho người bệnh nhiễm vi sinh vật đa kháng thuốc. Chính vì thế các chi phí xã hội và tài chính trong thời gian điều trị các bệnh nhiễm khuẩn kháng thuốc đang đặt gánh nặng đáng kể lên mỗi cá nhân, gia đình và xã hội do thời gian điều trị kéo dài, tiền lượng xấu, nguy cơ tử vong cao.

ĐỖ OANH

TUYÊN TRUYỀN, BỒI DƯỠNG KIẾN THỨC VỀ HIẾN, LẤY, GHÉP TẠNG

Sáng ngày 15/11, Bệnh viện Đa khoa tỉnh phối hợp với Trung tâm điều phối ghép tạng Quốc gia tổ chức Hội nghị truyền thông, bồi dưỡng kiến thức về Hiến, lấy, ghép tạng trên cơ thể người. Dự Hội nghị có GS, TS Trịnh Hồng Sơn - Giám đốc Trung tâm Điều phối ghép tạng Quốc gia, TTUT, BSKII. Bùi Tiến Thanh - Giám đốc Bệnh viện Đa khoa tỉnh cùng hơn 200 cán bộ, công nhân viên chức, lao động trong tỉnh.

Tại Hội nghị, các học viên được nghe

Giáo sư, tiến sỹ của Trung tâm điều phối ghép tạng Quốc gia trao đổi về tình hình ghép tạng trên thế giới và Việt Nam; quy định của pháp luật Việt Nam về lấy, ghép tạng; những khó khăn, thuận lợi, các nguyên tắc tổ chức lấy, ghép tạng tại Việt Nam; hiến tạng dưới góc nhìn văn hoá tôn giáo Việt Nam và thế giới; hệ thống đăng ký, quy trình hiến tặng mô, tạng tại Việt Nam...

Giáo sư, Tiến sỹ Trịnh Hồng Sơn - Giám đốc Trung tâm điều phối ghép tạng Quốc gia cho biết: Tính đến tháng 10/2019, Việt Nam đã thực hiện 4.250 ca ghép tạng. Qua Hội nghị, chúng tôi mong muốn tuyên truyền để cán bộ, công nhân viên chức, lao động tỉnh Lai Châu hiểu và nắm rõ ý nghĩa, tầm quan trọng của việc hiến, lấy và ghép tạng; chết não và hiến tạng từ người chết não. Thời gian tới, đơn vị sẽ phối hợp với Hội Chữ thập đỏ tỉnh tổ chức các buổi tập huấn, tuyên truyền sâu rộng hơn tới mọi tầng lớp Nhân dân về hiến, lấy và ghép tạng.

Kết thúc Hội nghị, các học viên được trao Giấy chứng nhận đã tham gia chương trình đào tạo, tập huấn về các vấn đề liên quan đến chết não và hiến tặng mô, tạng.

XỬ LÝ THUỐC VIÊN NÉN CLOROCID Tw3 250 MG GIẢ

Căn cứ Công văn số 19359/QLD-CL ngày 13 tháng 11 năm 2019 của Cục Quản lý Dược - Bộ Y tế về việc Xử lý thuốc viên nén Clorocid Tw3 250 mg giả.

Để đảm bảo an toàn cho người sử dụng tại tỉnh Lai Châu, ngày 18/11/2019, Sở Y tế tỉnh đã có Công văn số 1379/SYT-NVD về việc Xử lý thuốc viên nén Clorocid Tw3 250 mg giả. Theo đó Sở yêu cầu: Các cơ sở kinh doanh, sử dụng thuốc ngừng ngay việc kinh doanh, phân phối, sử dụng các lô thuốc viên nén đóng gói dạng lọ trên nhãn ghi "CLOROCID Tw 3 - Cloramphenicol 250 mg", SĐK: VD-25305-16 và chuyển trả các cơ sở đã cung ứng. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh phối hợp với các cơ quan truyền thông của tỉnh thông tin tới các cơ sở buôn bán, sử dụng thuốc và người dân biết để không bán, sử dụng các lô thuốc viên nén đóng gói dạng lọ trên. /.

P.V

HỘI NGHỊ QUÁN TRIỆT, TRIỂN KHAI MỘT SỐ LUẬT ĐƯỢC THÔNG QUA TẠI KỲ HỌP THỨ BẢY, QUỐC HỘI KHÓA XIV

Ngày 06/11, UBND tỉnh tổ chức Hội nghị quán triệt, triển khai một số Luật được thông qua tại Kỳ họp thứ Bảy, Quốc hội khóa XIV. Đồng chí Tổng Thanh Hải - Phó Chủ tịch thường trực UBND tỉnh, Chủ tịch Hội đồng phối hợp phổ biến giáo dục pháp luật tỉnh chủ trì Hội nghị.

Trong khuôn khổ Hội nghị, các đại biểu đã được nghe báo cáo viên giới thiệu Luật Giáo dục và Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia. Theo đó, Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia gồm 07 chương, 36 điều được Quốc hội thông qua ngày 14/6/2019 tại Kỳ họp thứ Bảy và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2020. Luật này quy định biện pháp giảm mức tiêu thụ rượu, bia; biện pháp quản lý việc cung cấp rượu, bia; biện pháp giảm tác hại của rượu, bia; điều kiện bảo đảm cho hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia; quản lý nhà nước và trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong phòng, chống tác hại của rượu, bia.

Việc sử dụng rượu, bia là thói quen tiêu dùng đã tồn tại lâu đời ở nhiều nước cũng như ở Việt Nam. Người sử dụng rượu, bia ở liều lượng chừng mực có thể mang lại một số tác động tích cực. Tuy nhiên, do rượu, bia đều chứa cồn là chất gây nghiện, được Tổ chức Nghiên cứu Ung thư Quốc tế xếp vào nhóm chất gây ung thư, có tác động đến hầu hết các cơ quan trong cơ thể nên việc sử dụng rượu, bia có nguy cơ tác động đối với sức khỏe, xã hội, kinh tế rất lớn... Do đó, Kỳ họp thứ Bảy khóa XIV năm 2019 Quốc hội đã thông qua Luật Phòng, chống tác hại của rượu bia...

SƠN - HẰNG

ĐOÀN CÔNG TÁC BỆNH VIỆN E LÀM VIỆC VỚI BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH

Ngày 6/11, Đoàn công tác Bệnh viện E (Hà Nội) do GS, TS, TTND. Lê Ngọc Thành - Giám đốc Bệnh viện E làm Trưởng đoàn làm việc với Bệnh viện Đa khoa

(BVĐK) tỉnh về chương trình khảo sát thực hiện Đề án bệnh viện vệ tinh.

Tại buổi làm việc, BSKII. Bùi Tiến Thanh - Giám đốc BVĐK tỉnh báo cáo nhanh với Đoàn công tác về tình hình, thực trạng cơ sở vật chất, trang thiết bị y tế, nguồn nhân lực hiện có của đơn vị; các kỹ thuật, ứng dụng khoa học công nghệ trong công tác khám, chữa bệnh cho Nhân dân; ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý bệnh viện. Đồng thời nêu rõ những khó khăn, hạn chế BVĐK đang gặp phải khi thực hiện Đề án bệnh viện vệ tinh như: thiếu máy móc hiện đại, đào tạo nguồn nhân lực, trình độ chuyên môn của đội ngũ cán bộ, nhân viên y tế...

Phát biểu tại buổi làm việc, GS, TS, TTND Lê Ngọc Thành - Giám đốc Bệnh viện E ghi nhận những nỗ lực của đội ngũ y, Bác sỹ BVĐK tỉnh trong thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của Đề án bệnh viện vệ tinh. Đồng thời khẳng định: Bệnh viện E luôn sẵn sàng chia sẻ, kết nối, giúp đỡ BVĐK tỉnh trong việc hội chẩn, chẩn đoán hình ảnh; cố gắng tạo điều kiện thuận lợi nhất để chuyển giao các kỹ thuật, ứng dụng khoa học công nghệ cao hiện có theo nhu cầu của BVĐK tỉnh. Đồng chí mong muốn hai bên sẽ tiếp tục tăng cường hợp tác, xây dựng mối liên kết chặt chẽ hơn trong thời gian tới.

HẰNG - MAI

BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH LÀM VIỆC VỚI BỆNH VIỆN ĐA KHOA HỒNG NGỌC

Ngày 20/11, Bệnh viện Đa khoa Hồng Ngọc do TS.BS Đồng Ngọc Đức - Phó Giám đốc làm trưởng đoàn đã đến thăm quan và làm việc với BVĐK tỉnh. Tiếp đoàn có TTƯT, BSKII. Bùi Tiến Thanh - Giám đốc BVĐK tỉnh cùng đại diện các khoa, phòng BV.

Tại buổi làm việc, 2 bệnh viện đã trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm về chuyên môn, kỹ thuật, nhằm nâng cao chất lượng chăm sóc người bệnh ngày càng tốt hơn. BVĐK Hồng Ngọc hứa sẵn sàng cung cấp các giải pháp hỗ trợ về chuyên môn, kỹ thuật cho BVĐK tỉnh trong thời gian tới.

THOM - CHÂM

CÔNG ĐOÀN NGÀNH Y TẾ ĐẠT GIẢI NHÌ TẠI HỘI THI CÁN BỘ CÔNG ĐOÀN GIỎI NĂM 2019

Từ ngày 29-30/10/2019, Liên đoàn Lao động (LĐLĐ) tỉnh tổ chức Hội thi cán bộ công đoàn giỏi năm 2019. Tham gia Hội thi có gần 180 thí sinh đến từ 12 đội xuất sắc được tuyển chọn từ Hội thi cấp huyện, thành phố và tổ chức công đoàn trong tỉnh. Các đội trải qua 3 phần thi: chào hỏi; kiến thức, xử lý tình huống và năng khiếu tự chọn.

Hội thi là đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng, nhằm tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức và hành động của cán bộ, đoàn viên, công nhân viên chức và người lao động; là sân chơi bổ ích để đoàn viên công đoàn được thể hiện, khẳng định khả năng hiểu biết về chủ trương, đường lối, nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, lý luận nghiệp vụ công tác công đoàn; kỹ năng ứng xử, giải quyết tình huống và thể hiện năng khiếu cá nhân, từ đó góp phần nâng cao năng lực tuyên truyền, vận động thuyết phục đoàn viên, công nhân viên chức và người lao động. Là dịp để cán bộ công đoàn trao đổi, học hỏi kinh nghiệm và đúc rút những bài học bổ ích, nâng cao trình độ năng lực, đáp ứng yêu cầu của hoạt động công đoàn, góp phần xây dựng tổ chức công đoàn và tỉnh Lai Châu ngày càng phát triển.

Sau 2 ngày tranh tài sôi nổi với nhiều phần thi hấp dẫn, Ban Tổ chức đã trao 12 giải nhất, nhì, ba, khuyến khích cho các đội; trong đó giải nhất thuộc về Công đoàn Công ty Cổ phần nước sạch Lai Châu. Ngoài ra, Ban Tổ chức còn trao giải cho đội có phần thi chào hỏi, tiểu phẩm, năng khiếu tự chọn và kiến thức xuất sắc nhất. Công đoàn ngành Y tế đạt giải nhì toàn đoàn và giải tiểu phẩm xuất sắc nhất tại Hội thi.

MAI HOA

***CHÙM TIN TẬP HUẤN**

*Ngày 23/10, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tổ chức lớp tập huấn công tác truyền thông phòng, chống và loại trừ sốt rét cho 40 cán bộ tuyến huyện, thành phố.

*Được sự hỗ trợ về chuyên môn của Viện bồng Lê Hữu Trác, từ ngày 24 -25/10, Bệnh viện Đa khoa tỉnh đã tổ chức lớp Tập huấn cấp cứu và điều trị bồng cho 70 bác sĩ công tác tại các đơn vị trên địa bàn tỉnh.

*Từ ngày 28 - 31/10, Bệnh viện Y học cổ truyền tỉnh tổ chức tập lớp tập huấn chỉ đạo tuyến theo Đề án 1816, chuyển giao gói kỹ thuật năm 2019 cho 60 học viên của bệnh viện Y học cổ truyền tỉnh, Trung tâm y tế các huyện, Bệnh viện đa khoa tỉnh.

*Ngày 31/10, Ban Quản lý Dự án An ninh y tế khu vực tiểu vùng Mê Công mở rộng tổ chức lớp tập huấn phòng, chống dịch bệnh liên ngành Y tế - Thú y cho 56 cán bộ của ngành Y tế, ngành Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn trên địa bàn tỉnh.

*Từ ngày 5 - 7/11, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tổ chức Tập huấn chẩn đoán sốt rét bằng kính hiển vi và test chẩn đoán nhanh cho 40 cán bộ y tế huyện và tuyến xã.

*Ngày 9/11, Bệnh viện E phối hợp với Sở Y tế tổ chức lớp tập huấn Chẩn đoán và xử trí một số cấp cứu thường gặp trong các chuyên ngành cho bác sỹ thuộc các Bệnh viện chuyên khoa tuyến tỉnh và Trung tâm Y tế các huyện, thành phố.

*Từ ngày 12 - 14/11, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tổ chức lớp tập huấn truyền thông thay đổi hành vi và phát triển thị trường vệ sinh cho 31 cán bộ tuyến tỉnh, huyện năm 2019.

*Ngày 13/11, Bệnh viện Đa khoa tỉnh phối hợp với Trung tâm nghiên cứu cải tiến Y tế Chir tổ chức 2 lớp tập huấn về Nâng cao kỹ năng ứng xử, giao tiếp, y đức cho 400 cán bộ, Y, Bác sỹ của bệnh viện.

*Ngày 14/11, BVĐK tỉnh phối hợp với Trung tâm nghiên cứu cải tiến Y tế Chir tổ chức tập huấn về áp dụng công nghệ 5S trong triển khai cải tiến chất lượng bệnh viện cho 200 cán bộ, y bác sỹ của bệnh viện.

P.V